

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca 155. szám, Gergurov-féle házban,
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető köz-
lemények intézendők és minden díjak fizetendők.

A bacsmegei nemzeti párt hivatalos közlönye.
Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.
Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt
50 kr. — Egy óra 85 kr.
Egyes szám ára 10 kr., a vasárnapi szám 15 kr.

Ügyvéd és bíró.

A képviselőház mártius 9-iki ülésén Erdély igazságügyminiszter igazságügyi exposéjában nagyfontosságú nyilatkozatokat tett, melyek közül ki-magaslik az ügyvédekből szóló részlet.

Nem mondott ugyan Erdély igazságügyminiszter semmi újat, midőn konstata, hogy „az ügyvéd és bíró a jogszolgáltatásnak egyenrangú faktora”.

És mégis örömmel hallotta országoszerzte az ügyvédi kar a legmagasb igazságügyi faktor ajkairól hivatalosa elismerését és méltatását.

Mert ámbár az igazságügyminiszter az ügyvédet egyrangba helyezi a bíróval, — a bíró ezt a gyakorlati életben megtagadja.

Magyarországban a bírói kar kínai falat állított az ügyvéd elé s csak ezen a falon keresztül érintkezik vele.

Nemesak, hogy el nem ismeri egyenrangú faktornak, de minden alkalommal érezteti vele, hogy a hatalom az ő kezében van, ez csak kémi jogosult. S megérteni azonkívül a bíró az ő „egyenrangú faktor”-ával, hogy existenciája is tőle függ.

Munkája becsét ő értékeli s e jogon leszállítja azt a minimumra.

Ha Erdély igazságügyminiszter kissé tájékozott lenne a gyakorlati életben az ügyvéd s bíró közti viszonyról, akkor konstata, hogy Magyarországon a bírói kar odatörrekszik, hogy az ügyvédi existencia lehetelenné váljék.

Merész kijelentés ez, de be fogjuk bizonyítani. Vállalkozunk annak kimutatására, hogy nincs ebben az országban egyetlen ügyvéd, a ki abból, a mit a bíró munkájáért megállapít, meg tudna élni.

Még az ország fővárosában élő elsőrangú ügyvéd se tudna a bíróilag megített költségekből megélni, s csupán a felekkel kötött megállapodások révén teremt magának existenciát, esetleg vagyont.

De az ország fővárosában meg csak hagyján!

Hanem mi megy végbe a vidéken? Erdély igazságügyminiszternek végig kéne hallgatni egy felelősségi tárgyalást, hol az elnök az „egyenrangú faktor”-t védői tisztében minduntalan megháborítja, gorombáskodik vele, vexálja s végül midőn a 10—15000

frtnyi substratummal bíró perben ítéletet hoz, megállapít részére nagylelkűen 5 frtot.

S ha látná ezenfelül Erdély igazságügyminiszter, hogy mily rendkívüli csapást mért az új perrendi novella az ügyvéd- és jogkereső közönségre akkor, midőn 200 frtig a sommás perekben a felülvizsgálatot kizárta; akkor megértené, hogy mily emphátikus phrázis a gyakorlati életben az ő parlamenti nyilatkozata, — s mily kevéssé ismeri el azt a bírói kar.

Össze kellene szedni azokat a másodfokú ítéleteket, melyek ily inapellábilis módon hozatnak, s akkor Erdély igazságügyminiszternek ég felé állana a haja az ostobaság és elfogultság szülőiteinek szemléletére.

Egyébiránt Erdély igazságügyminiszter konstata, hogy az ügyvédség érdekében valamit tenni kell s nyilatkozatában ígéreteket is tesz.

Ime szösz szerint idézett szavai:

Az ügyvéd és bíró a jogszolgáltatásnak egyrangú faktora. Hogy jogszolgáltatásunk teljesen kifogástalan legyen, feltétlenül szükséges, hogy a jogkereső nagy közönség az ügyvéd irányában ugyanazon megbecsüléssel és bizalommal viseltessék, mint a bíró irányában. Jól tudom, t. ház, hogy e tekintetben reformra van szükségünk, mert hisz a jogszolgáltatás terén felmerülő panaszok igen nagy része az ügyvédség terhére esik. Törekvésemnek és gondomnak tárgyát képezi az e téren való reformok létrehozatala.

Kijelentem azonban, t. ház, hogy én az ügyvédség reformját nem az ügyvédi rendtartás újjáalkotásában vagy revíziójában keresem, mert az ügyvédi kamarák tervezete, azok eljárása, ügyvédi kvalifikáció, fegyelmi eljárás ezek mind lényeges dolgok s szolgálhatnak az ügyvédi állás emelésére, de nézetem szerint csak másodsorban; az ügyvédség tekintélyét, állásának és hivatásának megfelelő erkölcsi súlyát, a közönségnek az ügyvédség iránt való bizalmát más törvények, különösen a peres eljárásokat szabályozó törvények vannak hivatva első sorban megvalósítani és emelni. Az igazság kiderítésének, a jog kiszolgáltatásának nagy munkájában a bírónak az ügyvéddel közvetlenül és személyesen kell érintkezni; a büntető perrendtartásban a védelmet a

váddal a lehetőség határain belül egyenlőn kell felruházni; működjék az ügyvéd a bíróval együtt a nagy közönség ellenőrzése alatt.

Ezek azok az elvek, melyek megvalósításában én az ügyvédség reformját látom és keresem. Ezek az elvek a büntető perrendtartás javaslatában, mely a ház előtt fekszik, már meg vannak valósítva, meg fogom azokat valósítani a polgári perrendtartásban is és minden ide vágó törvényben. E mellett nem zárkozom el az elől, hogy a készen levő javaslat és a beérkezett vélemények figyelmébe vételével az ügyvédi rendtartás némely lényeges hiányai és kiáltó hibái javítottassanak és reformáltassanak.

A Zombori Első Gőzmalom és Fürdő Részvénytársaság közgyűlése.

A Zombori Első Gőzmalom és Fürdő Részvénytársaság f. hó 9-én tartotta rendes évi közgyűlést s ez alkalommal mutatta be az első mérlegét.

A közgyűlést az igazgatóság nevében Bittermann Nándor nyitotta meg a jelen voltak üdvözlésével.

Közgyűlési elnökké dr. Molnár István budapesti lakos választott meg, aki megköszönvén a bizalmat, legelsőbb is felolvastatta a letéteményezett részvények jegyzékét s megszámláltatván a jelenlévőket, konstata, hogy az alapszabály követelte 15 részvényes és 100 részvény helyett jelen van 26 részvényes 196 részvény képviselőtében, tehát kimondja, hogy a közgyűlés határozatra képes.

A jegyzőkönyv vezetésére felkéri Bárány Zsiga igazgatósági jegyzőt, a jegyzőkönyv hitelesítésére pedig indítvány folytán Vértesi Károly és dr. Gombos Ignác ügyvédek.

Az igazgatósági jelentés rámutatván a malomipar általános nehéz helyzetére, az elért eredményben megnyugszik; a közgyűlés pedig ugyanazt, tekintettel a viszonyokra éppen örvendetesnek találja s 120,000 frt alaptőkével elért 12551 frt 40 kr nyereségre nézve ugy határoz, hogy 6 abból részvényenkint 6 frtot (6%) kioszt, a többit a tartaléktőke gyarapítására s egyéb alapszabályszerű ellátásokra szánja, hogy így nemesak a mai osztalék állandósága, hanem inkább annak fokozatos

növekedése biztosították. A 10%-ot meghaladó tiszta haszon jelen kimutatása a legszebb eredmény, mely az igazgatóság s kivált a vezérigazgató Belt Sebestyénnek buzgósságát s üzleti tapintatát dicséri.

A felügyelő bizottság (dr. Bruck Ármin, dr. Donoszlovits Vilmos és Schlieszer Lázár) jelentése is helyeslőleg vétetett tudomásul, egyben ugyanők továbbra is megválasztottak, póttagul pedig Tóth István mellé Zomboresevits György választott meg.

Ugyancsak Tóth István indítványára az igazgatósági elnöknek és jegyzőnek tiszteletdíjjal 120 frt állapított meg, mely összeget az igazgatóság fogja a teljesített munka arányában felosztani.

Ezek után az igazgatóságnak s a felügyelő bizottságnak a felmentvény megadatott.

Záradékal az elnök megemlékezik a részvénytársaság megalakulásáról, az időközben keletkezett hátrányos versenyviszonyokról s egyben az ipari vállalatok közgazdasági jelentőségéről, amennyiben egy a városnak, mint az iparúzó és termelő, sőt a fogyasztó és munkás néposztálynak is, hol közvetlenül, hol közvetve, javára válnak. Utal arra, hogy az elért osztalék eredmény a mai kamatviszonyokhoz képest, a kezdet nehézségeivel szemben kielégítőnek mondható s a jogos várakozást annyiban kielégíti, hogy a befektetett tőkének, a tartalék szaporodásán túl is, meghozza tisztességes kamatját; sőt ha az éjjel-nappali üzemet folytatni fogjuk, újabb s szebb reményekre jogosít. Kéri a részvényeseket, hogy legyenek tovább is jóindulattal az üzlet iránt s körükben pártolják érdeme szerint.

Dr. Donoszlovits Vilmos a részvényesek nevében köszönetet mond még az elnöknek a gyűlés tapintatos s alkotmányos vezetéséért; mire az elnök a gyűlést berekeszti.

Részünkről csak azt jegyezzük még meg, hogy elvi megjegyzéseinket később a helyi malomiparról önálló fejtegetések alakjában fogjuk vita tárgyává tenni s erre az érdeklődők figyelmét előre is felhívjuk.

Referens.

Théa-estély.

A zombori magyar jótékony nő-egylet márcz. hó 7-én rendezte szokásos théa-estélyét, melylyel a „bőjti mulatságok“ sorozatát megkezdte, mert már olyan világot élünk, hogy csak is a folytonos mulatságon gondolkodunk. Mert, mint hírlík, még egy piknik van kilitásba helyezve. A szórakozás szükséges, de annak is megvan a maga határa, mert miként Zombornak színház látogató közönsége egy; úgy egy a mulató közönsége is. A közönségnek a képe majdnem mindig ugyanaz.

Maga a théa-estély sikerültnek mondható, habar *gyengén* volt látogatta; s a rendező hölgyek nem kímélték fáradságot, mindent elkövettek, hogy a csekély szamban megjelent közönség jól mulasson. Mi a bájos hölgyeknek sikerült is, miből kétség kívül a legnagyobb érdem az estély rendezőjéé, *Szemző Istvánné* ó nagyságáé.

A „Vadászkürt“ nagytermétől jobbra lévő teremben három asztalon volt fölterítve, magát a termet is mindenféle exotikus növényekkel ékítették fel a bájos kezek, úgy hogy a ki belépett, a paradicsomban képzelte magát, hol angyalok szolgálnak fel az eteleket, de kik egyszerűs mind szigorú végrehajtók is voltak. Azon elvet is vallották, hogy nincs az a szénás szeker, melyre még egy villával rá ne férne. Az érvényben lévő pénz addig nyugtalankodott, míg át nem vándorolt idegen hazába, hol puhább kezek elrejtették, hogy a szűkölködő szegények nyomorán enyhítsen.

Az asztalok patkó alakban voltak elhelyezve, az első szélső asztalnál: Városhy Károlyné és dr. Balogh Ernőné úrnők, leányok: Frey Mariska, Gallé Irén, Györgyoványzky Giza, Hável Aranka és Pál Blanka.

A középső asztalnál: Kacsvinszky Kálmánné, Tarczai Dezsőné és Trischler Ferenczné úrnők, leányok: Dömötör Irén,

Draskovits Anna, Gaál Piroška, Kuluncsits Blanka, Schreiter Mici és Vuits Nadezsda.

A második szélső asztalnál: Sztipitsné Mária, Fernbach Károlyné és dr. Gertinger Pálné úrnők, leányok: Falczione Jolan, Fernbach Szuzska, Horvátovits Milica, Koczkar Adrienne, Láng Nina, Lallosevits Jelka és Szakáll Margit.

Az egész kiválólag kirivadtig tartott mulatságon fesztelen jókedv uralkodott, a haza menésre nem gondolt senki, különben ezen fesztelenség és jó kedv már ősi jellemvonása a zombori magyar jótékony nő-egylet multságainak.

A jelenvolt díszes hölgy közönségnek névsorát itt közöljük; leányok:

Frey Mariska, Gallé Irén, Györgyoványzky Giza, Hável Aranka, Pál Blanka, Dömötör Irén, Draskovits Anna, Gaál Piroška, Kuluncsits Blanka, Schreiter Mici, Vuits Nadezsda, Falczione Jolan, Fernbach Szuzska, Horvátovits Milica, Koczkar Adrienne, Láng Nina, Lallosevits Jelka, Szakáll Margit, Csarsch Irén, Falczione Ilonka, Gertinger Örszike, Mihályi Irma, Schmidt Szandi, Simits Mariska, Vukicsévits Katinka.

Asszonyok: Szemző Istvánné, Városhy Károlyné, dr. Balogh Ernőné, Kacsvinszky Kálmánné, Tarczai Dezsőné, Trischler Ferenczné, Fernbach Károlyné, dr. Gertinger Pálné, Sztipitsné Mária, Ambrozovits Milcsi, Csarsch Sandorné, dr. Csihás Benőné, Dömötör Pálné, Eibl J. né, Falczione Antalné, Falczione Sandorné, özv. Galle Emilné, dr. Gertinger Pálné, Györgyoványzky Györgyné, dr. Hável Józsefné, Horvátovics Stipóné, Garam Kálmánné Karacsony Gyuláné, Koczkar Zsigmondné, Korits Eszter, özv. Lippert Mihályné, Mihályi Jánosné, özv. Pál Antalné, özv. Rudics Misine, Schmidné, özv. Schneiderbaterné, Sztrilics Zsigáné, Schreiter Nandorné, özv. Simitsné, Schwerteczky Ferenczné, Temesváry Jozsefné, dr. Vuits Jánosné.

A tiszta jövedelem 400—450 frt, mely aránylag bamulatos nagy összeg, — tekintve, hogy nem voltak etelek s fölötté olesó árak mellett adtak hölgyeink a hűsítőket.

A feülfizetők névsorát itt adjuk: Szemző István 15 frt, Birvatszky György, Feher Gyula apat, Vojnits István főispán 9—9 frt. Özv. Inkey Kálmánné, Medvezky Zsigmondné, báró Rédl Bela, Szemző Istvánné, özv. Vojnits Lukácsné 5—5 frt. Alföldy Gedeonné,

TÁRGZA.

Rachel.

— Regény. —

(A „Z. és V.“ eredeti térdája)

Irta: Kransz Bernád.

(Folytatás.)

11

Ezután röviden elmondta sógornőjének, hogy egy lányt fogadott örökbe, természetesen gondosan kerülve, amiből az asszony valamit következtethet volna férje ballépésére és fölkerzte, hogy e leány mellett az anyai szerepre vállalkozzék.

A korcsmárosné zokogva hallgatta sógora előadását, és mikor ez a leány nevét is kimondta és a sorsüldözött leány anyjának történetét, valamint azon kötelességeket, melyekkel ő ezen asszonynak, mint boldogult felesége ápolójának adós — szívreható hangon esettel, meghatottan válaszolt az asszony: „Köszönöm bizalmadat, kedves sógorom; még ma eladom házamat és pár nap múlva hozzád költözködöm. Meg lehetsz gyógyódve, hogy minden erőmből támogatni foglak, nemesszívűséged gyakorlásában.

— Köszönöm, köszönöm, kedvesem.

Vevőről már gondoskodtam. Meg ma átadjuk neki a korcsmát teljes felszereléssel együtt, holnap pedig átküldöm holmijaidért kocsijaimat.

Másnap a füleki korcsmárosné behurcolkodott sógora házába és elfoglalta Rachel mellett az „édes-mostoha“ helyét.

XIII. Tavasz napsgár.

Jó darabig haladtak egymás mellett Rachel és az ifjú, amint a temetőből a falu felé közeledtek.

Végre az ifjú törte meg a csendet.

— Hát azt hiszi kisasszony, hogy élettörténetének elmondásával engem más véleményre terelhet?

— Magam sem tudom, hogy mit hiszek, annyi csalódás ért már életemben; de tartozom azzal önmagamnak, hogy föltárjam ön előtt multamat, mert úgy érzem, hogy — — — hogy-és hangja zokogássá változott át..

— Megbántottam talán szerénytelen kérdéssel? — kérdé meghökkenve az ifjú.

— Nem, óh, dehogyan bántott meg; de hiszen azt sem tudom, hogy kicsoda ön.

— Nevezzen egyszerűen Károlynak, a többivel ne törődjön, kisasszony. Csak azt higye el, hogy — igazán szeretem . . .

— Csak azt higye el — — — — válaszolt elmélázva a leány — hallgassa meg tehát élettörténetemet és aztán ítélje meg önmaga, hogy lehet-e még nekem az emberekben hinni. De ne siessünk oly nagyon, mert nem szeretném, ha a falubeliek együtt látnának bennünket . . .

Rachel hűségesen elmondott mindent az ifjunak, amit csak születésétől fogva tudott. Igyekezett anyáról, valamint Léwyről is hűséges képeket nyújtani a saját énjét azonban a legszerényebb világításban helyezni.

Az ifjú lehorgaszott fővel hallgatta Rachel előadását és mikor ez megismételte kérdését: vajjon lehet-e még hite az emberekben? — — — kiegyenesedett és erősen a leány szemé közé nézve, önértettel válaszolt.

— Élettörténetében több indokot találok arra, hogy az embereknek higgyen, mint arra, hogy ne higgyen. Lévének egész eljárása emellett bizonyít; de be fogom ezt bizonyítani én is. Őrizze meg szíve tisztaságát és meg ne engedje, hogy abba a kételkedés befészkelje magát. A kételkedés átka az emberiségnek, mely megrontja a szíveket, elűzi a családi békét, földulja a barátság —

Dalmay Béláné, Sztrilich Zsigmondné 3—3 frt. Esztergomy Borbála, Karacson Gyuláné, Mihályi Janosné, Schliszer testvérek, özv. Sztrilich Fratricsevics Sándorné 2—2 frt. Fratricsevics Aszt Vincze, Garam Kálmáné, Györfy Géza, Keszler János, Kirchner Károlyné, Lang Floriáné, Sverteczky Ferencné, Szemző Gyuszi 1—1 frt. Összesen 94 frt.

A siami ikrek.

Semmi sem fejezi ki jobban gazdasági viszonyunkat Ausztriával, mint a siami ikrek természetellenes egyesülése, a hol két lét közös feltételhez van kapcsolva, az egyed egyedüli önállósága ki van zárva és az egyik jóléte a másiktól függ.

Már ha a végzet politikailag össze rendelt bennünket, és Ausztria a nagyhatalmiállás ezimén állítólag, de voltaképen saját önérdeke legyezgetéséből a gazdasági közösség fentartását mellőzhetlennek tartja is, — fontolja meg jól ezen siami ikrek féle viszonyunkat, ne akarja a saját jólétét a mienknek romján felállítani. — Persze a szomszéd vak önzési mániájában erre nem gondol; de kötelessége államferfiainknak jövőbe látó, és a pillanat nyomásának ellentálló gondoskodásukkal rá ügyet vetni. Hogy az anyagi téren való közösségnek megszüntetése, szóval, hogy Magyarország e tekintetben visszaadasson magának, — a két állam közötti kapocsnak meglazulását jelenti, és tönkre teszi Európában nagy hatalmi állásunkat, — merő frázis; mivel ha e kiszípolozó gazdasági állapot tovább is megmarad, az egyik siami testvér, Magyarország idővel életnélküli kadaver lesz, mely

nem engedi meg a másinak, t. i. Ausztriának prosperálását.

Nem anyagi áldozattal, nem azzal, hogy nem hagyjuk az egyik felet leterjeszté lenni, — felelünk meg a politikai követelménynek; — ellenkezőleg; politikailag erős, és nagyhatalmi állása valóságos nivójára csakis akkor emelkedik az összmonarchia, ha Magyarország azon kincseket, azon erőket ipari téren is, melyeket a külpressio eddigelé kifejlődni nem engedett, érvényesítheti. A gazdasági konstellációk, és az általánosan nyomott árak miatt, a földművelés nem nyújthatja már azon fokozott jóvedelmet, melyre ezen országoknak annyira emelkedett állami kiadásai miatt mellőzhetetlen szüksége van; — s eljött az ideje, hogy iparilag rendezkedjék be ezen állam, hogy a földművelést egyszerűen az ipar szolgálatába állítsa, másrésztől heverő ember — és alig kamatoztatható tőke erejét jóvedelmező ágakba fektesse. Ezen, a mai körülmények között már alig mellőzhető életfeltétel csak is akképen valósítható meg, ha anyagi téren Magyarország teljesen magának visszaadva, — saját vámterületi, saját jegybankja lesz, és önálló kereskedelmi szerződéseiben bírja azon eszközöket, melyek nem egyedül tengését, de felvirágzását lehetővé teszik.

A mi államferfiaink igen jól tudták, hogy önállóság nélkül a magyar ipar, ezen fő feltétele lételünknek, soha sem prosperálhat, és a nagy hatalmi állás, politikai szükség féle frázisokat csak

is a Lajthán tuli politikusok után imádják.

Nincsen egyáltalában arra kilátás, hogy ezen törvény által biztosított önállás a mostani kiegyezés által eléressék, — de lehetőleg félretéve minden egyéb fantomszerű és a magas politikai körökben gyökeredzett tekinteteket, egyedül a célt, t. i. ezen országnak anyagi megerősödését tartván szem előtt, ezen önállóságot meg kell közelítenünk.

A siami iker testvérek életfolyamatát, hol egyik a másikban él, egyik a másiknak élet feltételét képezi, lássák be az államferfiak, kik csak akkor fognak jó gazdasági politikát csinálni, ha az a mindkét életszervezetnek megfelel.

Majosi.

Kérelem gyógyszerért.

Prigl. Sz. Iván, márc. 9-én.

Sz. Tamason egy második gyógytár fölállítására nyert jogot Latinovics Géza. Így regisztrálják e hirt a bácsmegei lapok és nem egy Eskuláp gondol némi irigykedéssel a Bács megyében jóhangzású nev viselőjének e szerencséjére. Elvitathatlan elismerés illeti meg a megyei közegészségügy emelésére hivatott buzgalmat, mely egy népes és kiterjedt környekkel bíró község lakóairól így jóakarattal szorgoskodik, kivált ha a quod uni justum, alteri aequum elve szerint el nem zárkozik más hasonló, sőt nagyobb igényeknek kielégítése elől, hanem kötelessége szerint minden magán- és mellettekintetek mellőzésével magát a népek egészségét tartva szem előtt a gyógytárak szaporításánál egyedül azt tűzi ki céljául,

lerombolja az Istenség szent oltárait! Oda ne dobja magát ennek az ördögnek marialékul, hanem bizzék az emberekben. Bizzék különösen Léviben, aki oltalmába fogadta és akiről én is mar nagyon sok szépet hallottam; ő bizonyára meg fogja erősíteni önben az emberek iránti hitet. — Hogy bennem bizzék e; — folytatá szelíden, majd nem szomorúan az ifju, — hogy nekem higgyen-e, ezt teljesen szíve sugallatára bízom. Kérdezze meg ettől és hallgasson ennek a tanácsára. Ha azt mondja önnek szíve, hogy ne higgyen nekem, úgy kergessen el, izzón el önmagától és én tudni fogom, hogy mit kell tennem, én föl fogom találni az utat, ahhoz a kis sirhoz.

— Az Isten szerelmére, — sikoltott föl a leány — ne beszéljen így, ne mondja tovább!

— Bocsásson meg, kisasszony, hogy ennyire elragadtattam magamat, önkénytelenül csuszott ki a számon, nem is azt akartam mondani . . . Lassa, tegyed megtanított engem abban az elhagyatott, szegényes szobácskában, hogy nem szabad az ember jellem-sziládságában mindig kételkedni, meg-
nitott engem a becületesség megismeré-

sére és tiszteletben tartására, rávezetett a tisztesség ösvényére, visszaadott önmagamnak és a társadalomnak . . . Engedje meg most már, hogy én is viszonzhassam, — ha csak részben is, mert hiszen önnek a teljes viszonzszolgálatra még nincs is szükségé, — azt a jótéteményt, amit velem szemben gyakorolt.

— Nem értem önt, uram. Miféle jótéteményről beszél ön? Én nem tettem soha senkivel sem jót . . .

— Szerénysége, úgy látom, meg nagyobb nemesszívűségénél, — vágott szavába az ifju. De én tudom, hogy mit köszönhetek kegyednek. Nem ismétlem, hiszen úgy sem hagyja helyben; csak azt mondom, hogy attól a naptól fogva, mikor szobájából kiutasított, a megaláztatás keserűsége árasztotta el szívemet és a legkomolyabban hozalattam tanulmányaim befejezéséhez. Szemeim előtt azóta csak egy cél lebeg folytonosan, hogy — ember lehessenek. A jövő héten talán már utolsó vizsgámat is leteszem és akkor — — — óh, engedje remélnem, hogy akkor — meg fog hallgatni . . . nem fog magától ridegen elutasítani . . .

— Jól van, uram, erre a kérésére már megfelelhetek. Látja a közmondás azt tartja,

hogy minden ember a saját sorsának kovácsa. Én nem tapasztaltam soha sem még, hogy ez igaz volna. Hát urai vagyunk mi a saját sorsunknak? — —

— Igen, urai vagyunk mindaddig, míg hitünk meg nem ingott, akaraterőnk el nem laukadt, reményünk ki nem halt. Erős hit, vas-akarát és biztató remény — ez a mi sorsunk; ezt pedig mindig módunkban, hatalmunkban áll apolni, növelni és erősíteni.

Rachel kéjjel szívta lelkébe az ifjunak lelkesülten előadott szavait és alig hallhatóan susogta.

— Köszönöm önnek, uram, hogy megtanított hinni és remélni.

— Ne utazzon engem, kérem, lássa most már megelégszem azzal is, ha csak annyira érdemesit bizalmára, hogy a nevemen szólít.

— Bocsásson meg, ezt még nem tehetem; de ne vegye ezt, kérem, bizalmatlanságom jelének — — —

— Úgy hát engedje meg, hogy én szólíthassam egyszerűen a nevén.

— Azt nem bánom, úgy sem vagyok én más megszólításhoz hozzászokva.

— Köszönöm Rachel, köszönöm. Meg

hogy a népnek a gyógyszerek beszerzése a lehető legolcsóbbá és legkönnyebbé váljék.

E tekintetben pedig nálunk Bácsme gyében nem egy helyen pótolni való hiány fedezhető fel.

Bács megyében ugyanis nagvobbrész t oly népesek a községek, hogy a közegész ségügy elemi követelménye lenne a gyógytár minden oly községben, hol községi orvos működik. Igaz ugyan, hogy a szomszéd patikáknak jövedelme ily beosztás mellett tete mesen alászállna, s egy kisvárosi patikárus nak évi jövedelme nem emelkednék az ezre kig, de talán nem is ily aránytalan jövedelem képezi a gyógyszeráraknak czélját, hanem a szükséges gyógyszerekkel minél előbb és olcsóbban való kiszolgálása. Tisztességes maradna még mindig a gyógyszerárak évi forgalma a nagy községben, minek legerő sebb bizonyítéka, hogy maguk a gyógyszer részek minduntalan folyamodnak gyógyszer tári jogosítványért.

Nagyon helyesen mondja az új gyógy szertárak föllállításáról intézkedő 1876. t. cz. a 134 §-ban, hogy az engedély csak akkor tagadható meg, ha kellően kimutatatik, hogy az új gyógytar elannyira fölösleges, miszerint az ily úton megszaporodott gyógytarak fen állását veszélyeztetné.

Prigl. Sz. Iván község pl. ötezer lelek számmal s arannyal rendezett viszonyokkal bíró község a vázoltak és a törvény keretei szerint méltán igényt tarthat egy gyógytar ra, évenként nem is egyszer egyhangú köz ségi határozattal pártolólag terjeszti föl a folyamodók kérvényeit, a mult évben meg száz és száz aláírással nyilvánította a lakos ság közöháját, és, megfoghatlan, mindannyi szor elutasító válaszával ütök el, Legutóbb a kerület országos képviselője volt szives egy községi küldöttség elen a községnek kérel méit a belügyminiszter előtt tolmácsolni, ki azt jóakarattal is fogadta. Remelhető hát ily előzmények után, hogy a megyei hatóság, mely csak a mult évben e tekintetben a

szomszéd Szóna község irányában keve sebb indokból is gyakorolta nagylelkűségét, ezt végre Prigr. Sz. Ivántól sem fogja meg tagadni.

dr. V.

Politikai hírek.

A metropolita és a pátriárka. A királyi kuria V-ik polgári tanácsa Ruby bíró előadása mellett érdekes perben hozott ma ítéletet. Román Miron ersek, mint a Csákova nagyközség görögkeleti román lakóinak képviselője, meg a nyolczvan éves közepen megbizta Babes Emil dr. budapesti ügyvédet, hogy inditson keresetet Angelics German, illetve újabban Brankovics György pátriárka, mint a csákovai szerb egyház község feje ellen, az egyházközségből való kiválasztásuk e ezzel kapcsolatban az egyházi vagyon megosztása iránt. A törvényszek és a tabla első ízben elutasította a románokat keresetükkel, a kuria azonban elvben előmre kereseti jogosultságukat, mindkét alsóbíróság ítéletét tehát feloldotta és elrendelte a bizonyítási eljárást. Így kerül az ügy másodsor a törvényszek ele, amely azonban annak ellenére, hogy a két nemzetségs hívei körülbelül egyenlő számmal vannak, a románoknak csak a vagyon harmadrészt ítélt meg, azzal az indokolással, hogy a peres felek között még a perindítás előtt egy ilyen értelmű egyezség jött létre. A tabla ezt az egyezséget a románok felebbezése következtében amaz indokból, mert az egyházhatósági jóváhagyást nem nyert, érvénytelennek nyilvánította és a románok kereseti kerelmeknek csaknem teljesen helyt adott. Eme másodbírósági ítéletet a kuria csekély változtatással helybenhagyta.

A tanítói legkisebb fizetések biztosítása. Az 1876. évi VI. t. czikk 30. §-a a közigazgatási bizottságnak teszi kötele sségévé, hogy a járási közegek által felügyeltessen arra, hogy a tanítók a törvényben meghatározott 300 frtnyi legkisebb fizetéshez a törvény 4. §-ában meghatározott időközökben tényleg hozzájussanak. Mivel azonban a vallás- és közoktatásügyi miniszter a beérkezett jelentésekben meggyő ződött arról, hogy még igen jelentékeny azon tanítói állományok száma, amelyeknél a tanítói fizetések rendezéséről szóló 1893. évi

XXVI. t. czikk 1. §-ában meghatározott legkisebb tanítói fizetés az iskolafentartók nem biztosították, sem pedig a kiegészítéshez szükséges összeget államsegélyként nem kérelmeték, ez évi 7548. sz. alatt e tárgyban valamennyi közigazgatási bizottsághoz kö rrendeletet intézett. E körrendeletben a miniszter felszólítja a közigazgatást bizottságokat, hogy utasítsák a járási közegeket e felügyelet szigorú gyakorlására, s ha a 300 frtnyi legkisebb fizetés kiszolgáltatásában az iskolafentartó részéről mulasztást tapasztalnak, azt minden egyes esetben, sőt ha szükséges állandóan, közigazgatási uton hajtsák be, s a mennyiben a tanítói fizetés behajthatlan volna, ezen körülményt szabályszerűen állapítsák meg. A miniszter ugyanezen rendeletben a tanítói fizetések kiegészítésére szükséges államsegély engedélyezéseért a kérelmezeti határidőt az évi majus 1-ig hosszabbította meg.

Törvényhatósági vásárrendtartások. A vidéki iparhatóságoknak állandóan sok dolgot adtak azok a surlódások, melyek a vásárokat latogató iparosok és kereskedők között a sator elhelyezési sorrendmiatt felmerültek, s a melyeket a hatóságoknak legjobb igyekezet mellett sem sikerült minden alkalommal igazságosan eldönteni, mivelhogy a legtöbb községben irasba foglalt vásárrend tartásról szó sincsen. A hol van is, az csak közégi határozaton alapul, ez pedig tekintve, hogy a kis- és nagyközségek vásárrend szerzeti jogokat nem gyakorolnak — nem bir szabályrendeleti kötelező erővel. E visszásg megszüntetése érdekében, — mint értesít lünk — a belügyminiszter a vármegyék alispánjához rendeletet intézett, melyben fel hívja őket, hogy a vásártartó községek vásárrendtartásai törvényhatósági szabályrendelettel állapíttassanak meg.

H I R E K.

— **Tanügyi kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Scherer Sandort a bajai állami tanítóképző intézet igazgatójává nevezte ki.

— **Kinevezés.** Pestmegye főispánja Maximovics Istvánt, bajai helysejtemenyésztési főfelügyelőt, kinevezte Szent-Endre város rendőrkapitányává.

— **Nagylelkű adomány.** Dr. Spitzer Mór, t. főorvos, városunk e közszeretében

fogom mutatni, hogy nem érdemtelent tűntetett ki bizalmával.

— No de most már a faluba érünk, — vágta el a falu első hazahöz erve a bizalmaskodás fonalát Rachel — kérem, forduljon vissza és térjen haza. Holnap azonban — folytatá szemeslütve, mikor az ifju elkedvetlenedését észrevette, — ha óhajjtja, a temető mellett ismét találkozhatunk . . .

Az ifju mohón Rachel keze után kapott és még mielőtt ez megakadályozta volna, egy forró csókot nyomott rá.

— Köszönöm, Rachel, tehát holnap reggel a viszontlátásra! Isten önnel!

— Isten önnel! De ha még egyszer ezt teszi, akkor . . .

— Akkor a másik kezét is ide nyujtja, nemde? — fejezé be Rachel fenyegetését enyelegve az ifju és vigan füttyörészve sietett vissza a temető felé.

XIV. Öthön.

— Minden rendben van, kedves lányom, mindent rendbe hoztam!

Ezzel a rövid kijelentéssel fogadta az öreg Lévi Rachel, akire már az utcaajtóban várakozott.

Rachel nemértette meg és csak egy öt kérdő tekintetet vetett az öregre. Lévi azonnal ész

revette ezt és jókedvűen folytató: „A pap pál mindenben meggyeztünk, a hatóságnál is elvégeztem, rendbe hoztam mindent, hogy boldogult jó anyádat mielőbb a temetőbe vitethessük; de még másról is gondoskodtam gyermekem, aminek te bizonynyára szintén örvendő fogsz . . . No de menjünk be, kedves gyermekem, odabent majd elbeszéllek mindent részletesen . . .

— Köszönöm, köszönöm, kedves bácsikám, a jó Isten áldja meg! — susogá, Rachel, miközben az öregek kezét megragadá és ajkához emelé, amit azonban az öreg még elég jókor visszarántott . . .

— No csak az kellenne még! — dörögte magában Lévi. Hát nem megígértem? Hiszen csak azt tettem, amit megígérttem, — persze kevés, — monologisált tovább az öreg, miközben Rachelt karonfogva vezeté az ebédlőbe, ahol már terített asztal várt rájuk, — hanem egyszerre nem lehet mindent megvalósítani, amit az ember magában föltesz . . . De megjön az is mind idővel, — talán magától is. — — —

— Oh, kedves bácsikám, miként köszönhetem meg határtalan jóságát? — esék szavaiba a lány a szobába érve.

— Semmi, semmi, kedves gyermekem, foglalj helyet, tudom megeheztl már; majd ebéd után elmondok mindent, hogy mit vegeztem.

A leány szó nélkül foglalt helyet az asztal mellett és mohó étvágygyal esék neki az ételeknek. Lévi maga is jobb étvágygyal fogyasztá az ételeket, mint rendszeren, ez azonban épen nem zavarta őt hangos gondolkodásában. — Magam sem hittem volna, hogy ily gyorsan és ilyen könnyen sikerül . . . ki is hitte volna? — Minden a legjobb kívánságom szerint történik, pedig — féltem tőle, — — — nagyon féltem. De kifogtam rajta — — — — —

No kedves lányom, ebből a jó sültből — még egy darabkát! — Tudom megeheztl; kissé sokáig maradtál a temetőben. No de nem csodálom — — — nem is kárhoztatom; de csak tisztelni, szeretni, becsülni tudom az olyan embert, aki elhunyt kedvesein kegyelettel csüng. — A holtak iránti kegyelet — az élők iránti tisztelet. Aki halottait tiszteli, az az élöket sem vetheti meg. Órzd meg mindig ezt a szép tulajdonságot és gyakorold is. Tartsd mindig tiszteltetben szegény anyád emlékét — — — — — Nonono, kedves gyermekem, hiszen nem

álló alakja, játékonyságának újabb fényes bizonyosságát szolgáltatva. Ugyanis, a zombori izr. nőegyletnek, 25 éves jubileum alkalmából ezer forint ajándékozott. Az egylet vasárnapi rendes közgyűlése, melyen a nagyfelkü adomány bejelentését, lelkes óvácskókban részesíté régi nemeslelkű jetevejét.

— **Miniszteri köszönet.** A vallás és közoktatásügyi miniszter öv. Deutsch Farkasnének Zentán, köszönetét és elismerését fejezte ki a felett, hogy az a zentai gimnásium IV. osztályu tanulóinak javára 500 frtos jutalomdíj alapítványt tett.

— **Köszönetnyilvánítás.** A zombori izr. nőegylet f. hó elsején rendezett tancfűzérkejen föllüfűzetet: dr. Vojnits Istvan főispán 10 frt, dr. Grüner Samu 10 frt, dr. Molnár Gyulane 5 frt, Szilágyi Mór 5 frt, Messinger József, Weidinger Sándor 4—4 frt, dr. Gombos Ignac, Grosz Samuel, Handler I. Jenő, Weidinger Zsigmond, dr. Strasser Lajos 3—3 frt, Braun Lázár, dr. Bruck Armin, Földvári Mór, Löwy Vilmos, Schliesser Lázár, Spitzer I. B. 2—2 frt, dr. Alföldy Arpád, Adler Adolf, Domötör Aurél, dr. Berkes Zsigmond, dr. Engländer, Fischer Ferenc, Gallé Titusz, Gabor Izidor, Goldstein Mór, Goldstein Albert, Kendé Ignac, Lanzman, Singer S. Schliesser Sándor, dr. Spitzer Istvan, Weisz Vilmos, Wollheim 1—1 frt. Gyorki Károly, Hirschenhauser Mór, Kohn Paula, Kunetz Jakab, Pollak Samu, Weisz Adolf, N. N. 50—50 krt. összesen 85 rtt 50 krt. — Ezen felül az egylet 25 éves fenállása alkalmából adakoztak: dr. Schaff Jakab 20 frt, Weisz Zsiga 20 frt, Stein Mark özvegye 15 frt, Lamm Hermin 10 frt, tőszegi Freund Ferenc 10 frt, Barany Zsiga, Dözsa Benő, dr. Frieder Mark, Kollar Albert, dr. Molnár Gyulane, dr. Spitzer Adolf 5—5 frt, Spitzer Katalin 6 frt, Schön Lipót, Pollak Mór 2—2 frt, összesen 112 frtot. Fogadjak ezen nemeslelkű adakozók, felülfizetésükert es adományukért, úgy dr. Molnár Gyulane, ki a jubileum alkalmából szükségessé vált nyomtatványokat, ingyen bocsajotta a nőegylet rendelkezésére, a zombori izr. nőegylet nevében, hálás köszönetem. Zombor, 1896 évi március 10-én. dr. Spitzer Mórné, a zombori izr. nőegylet elnöke.

— **Istentisztelet.** Az ágost. evang. híveknek tudomásul adatok, hogy marc. 15-én délelőt 1/2 10 óraor az e ezelra kibérelt helyiségben istentisztelet fog tartat-

azért mondom, hogy sirj, — folytatá Lévi, amint a leány gömbölyü arcán két nagy könnyecpett latott legördülni, — csak azt akartam mondani, hogy én mindenben segítségére leszek. A tiszteendő ur már beleszegzett, hogy a boldogultat bármikor átvitethetjük a temetőbe, a löszolgabíró ur pedig megígerte, hogy az erre vonatkozó engedély még e héten kezeim között lesz. E tekintetben tehát megnyugtathalak, hogy boldogult anyad talán már a jövő héten a szentelt földben fogja pihenni örök álmát, de másról is szeretnék veled néhány komoly szót váltani. — — —

A leány ijedten nézett Lévi-re, az első pillanatban azon gondolata támadt, hogy Lévi talán látta őt az ifjúval együtt; de az öreg tányérja fölé hajolva nem vette észre azt a színváltozást, mely a leány arcán egy pillanat alatt lejátszódott és közömbösen folytató: Balátom magam is, hogy így egymagadra igen unalmasnak találhatnád az életet házamban. — — —

(Folyt. köv.)

ni, melyre a tisztelt hívek ezennel meghívatnak, Medveczky Zsigmond sk. egyházi felügyelő, Korossy Emil ág. év. lelkész.

— **Pályázat.** A bajai járásbírósnáj segédtelekkönyvezetői állásra pályázat van hirdetve. Pályázati határidő 2 hét.

— **Eljegyzés.** Dr. Guttmann Zsigmond helybeli fiatal ügyvéd eljegyezte Teltsch Katica kisasszonyt, Bajáról.

— **Mártius 15. Szivaczon.** Az ó-uj-szivaci ifjuság 1896. évi március. 15-én a Kossuth szobor javára emlékünnepelet rendez. Műsora a következő 1. Halaadó isteni tisztelet az újszivaci ev. ref. templomban reggel 9 óraor. 2. Megnyitó beszéd, tartja: Nagy-tiszteletű Poór József ev. ref. lelkész. 3. „Tied vagyok, tied hazam” éneklé: a gyermekkar. 4. „Talpra magyar” szavalja: Poór Ernő. 5. Emlék beszéd, tartja: (magyarul) Kovácsy Antal. 6. „Uri hölgy-nöz” szavalja: Schwarz Irén. 7. „Emlékezés a nap fontosságáról” tartja: (Németül) Neugebauer Armin. 8. „Elore!” szavalja: Poór Bela. 9. „Hymnus” éneklé: a gyermekkar.

— **Megnyit forgalom.** A magyar államvasutak Gönyös Erdőd vonalán 1896. március 6. a személy-, gyorsaru- és teherforgalom megnyit.

— **Fizetőkép telenség.** A bécsi Creditoren Verein Szabo Sandor zentai bejegyzett kereskedő czéget fizetőkép telenség nyilvanította.

— **A bácskai honvédek s a milléniumi tisztelgés.** Megirtuk multkor, hogy a bácsmegeyi honvédegyesület körében visszatetszet szült az országos központi honvédbizottságnak az a határozata, melylyel a szabolesmegeyi honvédegyesület javaslatát elvetve, kimondotta, hogy a 48-as honvédek nem vonulnak tiszteleg menetben a király elé. Az egyesület ezen határozat ellen körlevelet bocsátott szét a vidék honvédegyesületeihez, melyben pártolják a szabolesiak fötérjesztésert s egyuttal a honvédeket a tiszteleg menet érdekében való csatlakozásra buzdítja. — Az országos központi bizottság, elejét óhajtva venni minden pártzakadásnak, a bácsmegeyi honvédegyesülethez felszólítást intézett, mely így szol: „A t. c. honvédegyesület elnökségének Zomborban. Hivatkozva ez évi februar 29-eről kelt becses átiratára s az ahhoz csatolt körlevelere, melylyel a szabolesmegeyi honvédegyesület által fölvetett fölvonulást újból felszere hozni meglasztott, válaszlatúkbajtársi tisztelettel, miszerint figyelemben kellen tartani azt, hogy a honvédegyesületek ninesenek abban a helyzetben, hogy az 1848—49-es honvédség multjának, másrészt maguk az országos évezredes ünnepegek méltóságának megfelelő fölvonulást rendezhessenek; a központi honvédelelőkség szigoruan ragaszkodik az e tárgyban a mult évi szeptember hónap 24-én tartott országos honvédegyesület által kimondott határozathoz, s emelleva a fent címzett tisztelgés körlevelere tartalmát nem teheti magává. Mi pedig azt a föl fogást illeti, hogy esetleg egy-két egyesület is teheti, s talán tenne is, hogy fölvonulást eszközöljön, az a testület szellem iránt tartozó tisztelet s a bajtársias fejelelem elleni sérelmes demonstráció jellegét öltene magára, minek súlyos következményeire a t. c. föntcímzett elnökséget nem figyelmeztetni, az alulírott elnökség részéről mulasztás volna, s eme szempontból e válasz a többi tárgytestülettel is közöltetni fog. Budapest, 1896. március 5. Honvédbajtársi üdvözlettel Pécly Tamás elnök. Balogh Sándor dr., alelnök. Mikár Zsigmond főjegyző. Szentimrey Kálmán, biz. tag.”

— **Március 15.** Szabadkán a szabadságnapja alkalmából a szabadkai Iparos Ifjak művelődési köre emlékünnepelet rendez. A rendezők az egybesereglettel Saganinai sirját megkoszoruzák, utána pedig Csillag

Károly dr. emlékbeszédet tart. Az ünnepelet estü része alatt Benedek Antal tart emlékbeszédet.

— **Szabadka város milléniumi képe.** Szabadka város megbizta Jantyk Matyas festőművészt hogy a milléniumra fesse meg azt a jelenetet, mikor a kir. biztos ünnepelesen kihirdeti a város föterén, hogy Maria Terezia királynő Szabadkát szabad királyi várossá emelte. A művész már régebben dolgozik a 3 méter hosszu és 2 méter magas képen s a kitűzött időre el is készült vele. Az előterben mintegy 25—30 alak all, nagyrészen arcképek; hátterben az ünnepelet tömeg s a város akkori képe.

— **A jankováci vásár.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Jankovác közégben a junius hó 26-át követő hétfőn megtartani szokott országos vásár ezenul allandoan julius hó 26-át követő hétfőn tartassék meg.

— **Tűz a színházban.** F. hó 6-án este a szabadkai színházban közvetlen az előadás megkezdése előtt a színház II-ik emeleti folyosójában az egyik petroleum lampa elpattant es az égve kiömlő petroleum a folyoso deszka padozatát meggyújtotta. A tüzet azonnal észrevették es a jelenvolt tűzoltóság azt nyomban elfojtotta úgy, hogy a kar igen csekély.

— **Munkásgyűlések.** Mozgolódnak egyes község munkásai. Mozzalmak indulnak meg, a melyek latszólóg a legjamborabb ezelnak aldoznak, de a szegűk néha kibúj a zsakból: egyes jelek arra engednek következtetni, hogy nemelyek talajt készítenek a szocializmusnak. Nemrég ily munkas gyűles O Becsen volt, minden zajosabb momentum nélkül, utjában pedig Szt. Tamason es Bacs Földváron. A mi tikkos kez működésere mutat, a gyűlések meglepő egyformasággal folynak le s ep ezért azt hiszik, hogy az ily ártatlan dolgok örve alatt veszedelmesebbek mennek vegbe. Szt. Tamason március 1-én — vasárnap — delutan mintegy 1000—1200 főnyi nép gyűlt egybe. A népgyűlést Csepi Vincze nyitotta meg hivatalos közegek jelenlelemben. Ezután elnököl Csepi Vincze, jegyzőül Hugyik Lajos kiáltatvan ki, olvasztatték az alapszabályok magyar es szerb nyelven. Azon este a körszakban volt csoportosulás, ahol a nap eseményert tárgyalák, de kihagás nem történt. Bacs-Földváron március 3-án — kedden — d. után 3 óraor volt a népgyűlés. Mitan sem a bemutatott alapszabály tervezetben, sem a szonokok bemutatott beszédeben törvény ellenest nem találtott, a gyűlés Bencz Károly lakatos nyitotta meg, a kit elnököl ki is kiáltott. Ezután Baranyi Matyas olvasta az alapszabályokat, mig Diner Janos hosszabo beszédeben ismertette azokat. A munka-nap dacára 4—500 ember gyűlt össze a munkas egyesület megalakulására. A gyűlés esdeben elszlott.

— **Dimitrijevis Milos temetése.** Ujvidekről irjak nekünk e hó 5-ről: Ma d. u. 4 óraor volt Dimitrijevis Milos kir. tanácsos, volt orsz. képviselő temetése, mely az ujvidéki szerb es magyar intelligencia óriási részvere mellett ment vegbe. Az emlékbeszéde a „Matieza” képvislelelemben, melynek a meghalt 15 éven át volt elnöke, Hadzsits Antal, a „Matieza” alelnöke, tartotta lendületes szavakban emlékeztven meg az elhunyt kiváló érdemeiről, kristalytisza jelleméről, játékonyságáról. A temetésen Opatits German gör. kel. püspök fényes segédlelel végezte az egyház szertartásait. A meghalt számos tisztelő, barátai közt látható volt dr. Flatt Viktor főispán, Petzy Popovits Istvan polgármester kir. tanácsos. Halálból a szerb gimnásium es a szerb polgári leányiskola is kivontult, mely intézeteknél nagyobb kulturális ezelnokra alapítványokat tett.

— **Pályázat.** A palánki kir. járásbírósnáj aljegyzői állásra 2 hét alatt.

— **Halottak exhumálása.** Nagy bajt es sok fejtoresert okozott az ó-becegi szerb temető ügye. A temető szerencsétlen-

ségre épen a Ferencz-csatorna torkolatának most épülő új medrének útjába esik, a tervezet, a melyen most már változtatni nem lehet, a temető áthelyezését követeli. E miatt gyakori elégedetlen hangok hallatszóttak az ó-becsei szerbek körében, a melyeket sürűbbeké tettek egyes állírók, mint pl. hogy a halottakat kihányják sírokból stb. A temető ügyében döntőleg határozott két legutóbbi kelt rendelet. Az egyik az alispántól s ez utasította a képviselőtestületet, hogy hozzon határozatot a Ferencz-csatorna torkolatának áthelyezésére szükséges földterület ingyen átadásáról a szerb temető beszűntetéséről s a hullók áthelyezéséről. Az e határozat feletti zugulódó hangokat csillapította le Opacsics Germán g. kel. bácsi püspöknek a megye alispánjához intézett leirata. A leirat nem emel a temető áthelyezésére s a halottak exhumálása ellen kifogást s intézkedik, hogy az utóbbi „minden ellenszegülés és elkeseredés szoros mellőzésével, csendben és a politikai hatóságokkal való jó egyetértéssel, az elhunytak iránti kegyelet követelményeinek megfelelőleg” hajtsanak végre. Most e végre csak a képviselőtestület határozata szükséges, a mi azonban az eddigiek után valószínűleg semmi akadályba sem fog ütközni.

— **Templomavatás.** Az ó-becsei épülő új protestáns templomot június 8-án áldják meg. Az ünnepies aktust Szász Károly ev. ref. vagy Sarkány Simeon evang. püspök fogja végezni, a kit ünnepélyesen fognak fogadni.

— **Későler szerelmes.** Kovács Mihály, zentai legény valami fölött összekülböztött a szeretőjével és azt, miután masként kapacizálni nem tudta, egy hatalmas bicsakkal megszurkálta. Az asszonyt a kórházba szállították, Kovács Mihály pedig megfutott, de a rendőrség elcsipje. Az asszony sebei életveszélyesek.

— **A milleniumi tornaversenyek.** Wlassics Gyula dr. kultuszminiszter rendeletet bocsátott ki valamennyi tanintézet igazgatóságához a milleniumi tornaversenyek tárgyában. A rendelet hangsúlyozza, hogy ez az ünnep messze túlhaladja az egyszerű tanuló ifjúsági ünnepélyek jelentőségét. A rendezést külön bizottság vegzi, mely „A magyar tanulók ezredese országos tornaversenyek végrehajtó bizottsága” cím alatt a kultuszminiszteriumban hivatalos helyiséggel bír. Felhívja az igazgatóságokat, hogy intézkedjenek a növendékek buzdítására versenyen való részvételre. Részülhetnek a középiskolák 4 felső osztályának tanulói, a polg. fiúiskolák V. és VI. osztályának, a tanítóképzőknek s a felső kereskedelmi iskoláknak a növendékei. Egy intézetből minimum 12, maximum 80–60 növendék vehet részt. A vidékről érkező tanulók s tanáraik kedvezménytel utazhatnak, s Budapesten ingyen szállást, a kiállítás látogatásánál is kedvezményeket kapnak.

— **Vesztett eb.** Ó-Becsen Tósin Sándor, 40 éves parasztot a napokban egy kóbor he jobb karján megharapott. Később a gyanus kutyát elfogták és zár alá vették, ahol azon a veszttség gyanúját észlelték, miért is Tósin Sándort fölvittek a budapesti Pasteur intézetbe.

— **A meginduló hajózás.** Az Első cs. kir. szab. Dunagőzhajózási társaság közli, hogy az árufelvétel az összes tursulati állomásokon és állomások számára ez évi márczius hónap 7-én megkezdődik. A menetrend szerint közlekedő állomási áruszállító hajóknak mindkét irányba való forgalma néhány nap múlva szintén meg fog indulni, mielőtt a partok a jégölt megfeszülnek.

* Egy ügyes és tapasztalt **masseur** ki előkelő házakba több évig működött, ajánlja magát jobb házakba vagy gőzfürdőkbe. Cím a kiadóhivatásban.

* **Testgyógyászati műintézet. Keloti J. czég,** Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17., az eddigelő **sérvkötők és betegápolá-**

si eszközök készítésére létező gyárnak kívül egy nagyszabású, a modern technika-
nak teljesen megfelelő műhelyt nyitott, **Budapest, VI Rostély-utca, (Károlylak-tanya 15.)** melyben orvosbeszélő acélarúk, **testgyógyászati készülékek** Hessing-rendszertől elismert **műderékfűzők, nyújtó- és járógépek, műlabák és műkezek,** valamint minden e szakmába vágó acélarúk villanygépek, kötőszerek stb. készíttetnek. **Szenvedők,** kiknek ily készülékekre szükségük van, felkeretnek, sziveskedjenek fenti czegetől költségeelőnyáztatott vagy képes árjegyzéket kérni. **Vagyonalanoknak minden lehet,** e szakba vágó készülékek **havi részletekre adhatnak.** Ismételődőknek engedmeny. Üzleti elv: Szigorú, pontos kiszolgálás, legutányosabb árak.

Magyar közmondások és közmondásszerű szólások.

Margalits Ede, egyetemi tanár, a kit tudományos irodalmi működése oldaláról még azon időben is ismertünk, midőn ő meg a zombori gymnasium érdemes igazgatója volt, nagyszabású művet indít meg a fenti czim alatt. Margalits már régebben is foglalkozott a közmondásokkal, így még csak tavaly adott ki egy latin közmondásokból álló gyűjteményt. Most azonban a magyar közmondásokat gyűjtötte össze és rendezte saját ala szeleskörű tanulmányozásra és nagy nyelvbuvári ismeretekre valló gonddal. A mű, mely a szerző előfizetési felhívása szerint az eddig megjelent ily művek között a legteljesebb lesz, 40 krajezaros füzetekben jelenik meg havonként. Az egész mű 10 füzetet terjed; az első már e hóban megjelenik. Az előfizetsek a szerzőhöz (Budapest, Huszár utca 6.) küldendők. — A műből mutatót lapunk is közöl.

A „Magyar közmondások és közmondásszerű szólásokból.

(Mutató dr. Margalits Ede sajtó alatt lévő műveiből)

Ablak. Ablakján a penzt ki nem szórja. — Ablakon hanyják be neki. (Szerencses). — Ablakot ugrik. (Rozsben járt, baj érte). — Ha a szükség beköszön az ajtón, a szereter akkor ugrik ki. — Ha ablakkal beéred, ne nyiss kaput sziveden. — Ha feje befer is az ablakon, de nyelve be nem férhetne. — Ha isten akarja, az ablakon is beveti. — Hazádnak ablakon senkit se hagy benézni. — Kár, hogy a szíven ablak nincs. — Késő akkor betenni a kalitka ablakát, mikoron a madár kiröpült belőle. Bethlen Gábor levél. — Kiment a ház az ablakon. (Megtudták, mi történt a házban). — Kinek isten akarja, az ablakon is beveti. — Kivered az ajtón, bejön az ablakon. — Mindent az ablakon vetnek be neki. (Szerencses). — Nem teszi az ablakába. (Nem fog vele dicsekedni). — Talan az ablakon hanyják be neki azt, a mitől megzadagodik? — Téli ablak (Pápaszem). — Vak ablak. Világos, mint a vak ablak. **Adós.** A rossz adós rosszabb a farkasnál, mert a bőre se jó. — Az isten soha sem marad adósunk. — Adós a Balazsna. (Fél-eszű). — Adós embernek sokszor kell hazuani. — Adós fizess. — Adós fizess, beteg nyögi. — Adós fizess, ne nevens, ez a fekete leves. Adós vagyok. (Még számlólok vele). — Boldog, ki másnak nem adós. — Az adós, az adós, kinek a galtyája gyoles. (Ur). Igéret adóssa tesz. — Elég gazdag, ki senkinek nem adós. — Füllig adós. — Ha jó akaratot veszek, másnap adós leszek. — Ha jó akaratot veszek, meg azért is adós leszek. — Ha valaki egy krajezarral adós, azt meg kell kérni, ha egy kis pénzzel adós, arra mindig görben kell nézni. (Míg nem fizet). — Lelkével is adós, az is az ördögé. — Ki vagyonaiat többet adós, semmie sincs. — Nem gavaller, ha nem adós. — Ne mutasd a rovaszt, nem vagy nekem adós. (Ne

nevens ki; ne mutasd fogaidat). — Sarkalással szokott adós jó fizetni. — Senki nincs, a ki valamivel adós nem volna. — Teste, lelke adós. — Torkig adós. **Ajtó.** A ki utolsó megy ki a világból, tegye be az ajtót. — A ki végül marad, tegye be az ajtót. — A kutya meg az, ur nem csukja be az ajtót. — Az okos nem tartja két ajtó között az ujját. — Az okos nem nyit annak kaput, a mi ajtón beferhet. — Addig állja meg az ajtót, míg az ajtón kilép. — Ajtó köze nem tesz az kezemet. — Ajtó közé nem teszem ujjamat. — Ajtón a kanál. (Elkéstél az evéstől). — Ajtótól dül a tanyába be. — Ajtótul rohan be a háza. (Szobába). — Ajtót mutat. — Ajtót sem nyitottak rá. (Beteg volt, feleje se nezték). — Bebukott az ajtón, mintha egből poytolt volna le. — Behúzták utana az ajtót. (Nem szivesen látják). — Ha a szükség beköszönt az ajtón, a szereter akkor az ablakon ugrik ki. — Ha egy ajtón kiverik, a másikon bemegey. — Harmadnap vendégnek ajtó megett helye. — Hatulsó ajtó. (Kibúvó). — Hivatlan vendégnek ajtó megett helye. — Hivatlan vendégnek czoki legyen neve, ajtó megett helye. — Kend is fel van Csurinál az ajtóra pingálva. (Dicsekedik, pedig hitelle iszik). — Késő akkor zarnod, ajtó lakatolnod, mikor oda a fakó. (Szőke). (Fakó, lónév; szőke tehennév). — Kesőn jöttél, hanem mondjál es kendjél ki az ajtón. (kendjél, kendővel törülközzél ki az ajtón: siess el innét). — Kivered az ajtón, bejön az ablakon. — Kutya se teszi be maga után az ajtót. — Magad után az ajtót ne csukd, megbánhatod. — Nagy ur és kutya után teszik be az ajtót. — Ne nyiss annak kaput, mi az ajtón befer. Nem minden kulcs nyit meg minden ajtót. — Nem sokat vásítom ajtaját. (Koptatón). — Nyitva az ajtó, akár fel akar ala. Deesi Janos és M. — Öregnek az ajtóban, ifjúnak lesben a falán. — Rátörték az ajtó Reszket, mint kutya az ajtó előtt. Ritka ház ajtó nélkül. — Sokszor megmutattak merre van az ajtó. Szegénynek ajtaját nem örtzi a manó. — Tartja, mint siket az ajtót. — Talva nyitva az ajtó.

18738

táv. 95.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírrre teszi, hogy a bezdáni kölesönös segélyző egylet mint szövetkezet végrehajtatónak Holpert István és neje Orbán Roza végrehajtsa szenvedő elleni 120 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtsai ügyében a zombori kir. törvényszék (a zombori kir. járásbírószág) területen levő Bezdában fekvő a bezdáni 370 számú betetlen foglalt Holpert István és neje Orbán Roza neven álló A I 785 hr. 42 öi. számú ház 79 □ öl beitelek és 786 hr. számú 94 □ öl kertre az árverést 400 frt ezennel megallapított kiállításai árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan **az 1896 évi márczius hó 30-ik napján delelőtt 10 órakor Bezdán község házában** megtartandó nyilvános árveresen a megallapított kiállításí áron alól is eladati ni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsarának 10%-at vagyis 40 frtot készpénzben, vagy az 1881: LX. t.c.z. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított es az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképes értékpapírban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1281: LX. t.c.z. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény átszoigáltatni.

Kelt Zomborban, 1895 évi decz hó 31 napján.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság. Radány bíró helyett

Hettesheimer,
kir. törvszékbi bíró.

Kéhez menjünk ???

Rosenfeld Ignácz ódon áruktára Zomborban Zrínyi utca.

Ajánlja magát a n. é. közönségnek mindennemű ódon férfi, fiu és gyermek ruhák, fehérmű, regiszék és mind e szakmába vágó tárgyak megvételére a **legmagasabb árak** mellett.

Együttal bátorítokom a n. é. közönség becses figyelmét felhívni nagy raktáramra **úgy férfi és gyermek ruhákban a tavaszi és nyári idényre**

a legfinomabbtól a legolcsóbbig, különösen nagy választék gyermek ruhákban (Cosütümök) a legegyszerűbb kivételben a legolcsóbb árak mellett, ódon ruhák újakra becseseltetnek, vidéki megrendelések a legnagyobb pontossággal eszközöltenek. Irásbeli vagy személyes meghívásra üzletileg személyesen bárhol mindentűnnek rendelkezésére állók.

Teljes tisztelettel

Rosenfeld Ignácz.

Utánzatok törvényileg
üldöztetnek.

Eddigfölmulhatatlan!
Maager Vilmos-féle
valódi tisztító

MÁJOLAJ.

Törvényileg védett felszerelés
Maager Vilmostól Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és emésztetőségéről fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítést, a test súlyának gyarapodását a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ara 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben III. 3. ker. Heumarkt 3. valamint az oszt.-magyar monarchia legtöbb gyógyszer-tárában.

Főraktár és föelárustás az osztrák magyar monarchia részére:

Maager Vilmos,
Bécs III. 3., Heumarkt 3.

Zomborban: **Weidinger Zs. és S. és Mayer és Thum** kereskedő uraknál.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy az ez idei legújabb divatu

Női felöltők

bécsi, berlini és párizsi modellek

gyermekek számára is,

a legnagyobb választékban megérkeztek, és ezek megtekintésére a nagyrabecsült hölgy-közönséget tisztelettel meghívom. Egyben bátorítokom a nagyválasztéku

**férfi- fiu és gyermek kalap-
táromat, mely elsőrendű kalap-
gyárosoktól**

a legújabb divatu formákban a legfinomabb kivitelig felszerelve van, szives figyelmébe ajánlani.

Teljes tisztelettel

KAUFMAN S. UTÓDA

kalap- szűcsárúk és női-felöltők áruháza
Zombor.

Tárczay-féle házban.

Dréher Antal serfőzdéje Kőbánya.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy
ZOMBORBAN, Széchényi István körút 6. sz. a.

saját házam-

ban egy

hordó- és palackk-

sör raktárt

létesítettem és hogy ott a legkitünőbb minőségű hordó és palack söreim kaphatók.

Kiváló tisztelettel

Dréher Antal.

Védjegy.
Védjegy.
Városi
Községi
Védjegy.

M
ária-
szelli

Gyomor-
csepp

nagyszemű hatékony gyomor bajoknál, nékülkülzetlenül és ártalmatlan ismeretes házi és népszerű.

A Gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorégettség, biztos lehellet, felhajtás, savanyú, felhőgés, hasmenés, gyomorégés, telteleg, nyálkaválasztás, sárgaság, undor és hanyag, gyomorégés szűdítés.

Hatékony Gyogyszernak bizonyított fejáadásán, a mennyiben ez a Gyomortól származó, gyomorbetegségei elektrolit, foszfor, kalcium, glikol, májzsák és Hamonoidok.

Emellett hajóhál, a **Máriaszelli Gyomorcsepp**ek, azok óra kibonobok bizonyulnak, a mi száz meg száz bizonyítványt tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 Kr., nagy üveg ára 70 Kr.

Magyarországi Forrást: **Török József Gyogyszertára Budapest.** Király utca 18 sz.

A védjegyet és ábrát tisztelesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppket tessék elfogadni, melynek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő ábrájával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódságot bizonyítottam”.

A **Máriaszelli Gyomorcsepp**ek valóban kaphatók.

Zoltai E. és Schwarcz Emil Gyogyszertárakban, Kőbánya, Széchényi István körút 6. sz. a. és Magyarországi Forrást: **Török József Gyogyszertára Budapest.** Király utca 18 sz.

A

„ZOMBOR és VIDÉKE“ könyvnyomdája

ZOMBOR.

Elvállal mindennemű szakmájába vágó munkák gyors, pontos és kifogástalan elkészítését, csinos kiállítás és a legolcsóbb árak mellett.